

Teaching Guide

Teaching Guide				
Identifying Data				2023/24
Subject (*)	Multicultural Education	Code		652G03013
Study programme	Grao en Educación Social			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Graduate	1st four-month period	Second	Obligatory	6
Language	Galician			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department	Pedagogía e Didáctica			
Coordinador	Bueno Aguilar, Juan Jose	E-mail	juan.j.buenoa@udc.es	
Lecturers	Bueno Aguilar, Juan Jose	E-mail	juan.j.buenoa@udc.es	
Web				
General description	Educación Multicultural é unha materia que estudia e analiza as características máis salientables da sociedade multicultural e se propón desenvolver instrumentos e propostas educativas para mellorar a convivencia entre os distintos colectivos que compoñen esta sociedade multicultural, facendo unha especial mención aos temas de racismo e novos racismos, e a discriminación multicultural.			

Study programme competences

Code	Study programme competences
A2	Comprender os supostos e fundamentos históricos, pedagóxicos, psicolóxicos e sociolóxicos da acción socioeducativa e os seus ámbitos de actuación, valorando as súas implicacións.
A5	Identificar e analizar os factores contextuais que afectan os procesos de intervención socioeducativa.
A7	Aplicar metodoloxías educativas e dinamizadoras da acción socioeducativa.
A8	Detectar factores de vulnerabilidade, de exclusión e de discriminación social que dificulten a inclusión social, escolar e laboral de persoas e colectivos.
A9	Deseñar e desenvolver proxectos, programas e servizos nos diferentes campos de intervención profesional promovendo a participación e o desenvolvemento comunitario.
A11	Observar, analizar, interpretar procesos de mediación social, cultural e educativa.
A12	Mediar en situacións de risco e conflito.
A14	Identificar e emitir xuízos razoados sobre problemas socioeducativos para mellorar a práctica profesional.
A15	Elaborar e xestionar medios e recursos para a intervención socioeducativa.
A20	Desenvolver unha disposición favorable ao traballo en contornos multiculturais e plurilingüísticos.
A21	Deseñar e implementar procesos de avaliación de programas e estratexias de intervención socioeducativa en diversos contextos.
B1	Elaborar, analizar, sintetizar, valorar e transmitir criticamente a información.
B3	Xerar a cultura profesional colaborativa, fomentando o traballo en rede e integrándose en grupos interdisciplinares con iniciativa e responsabilidade.
B4	Deseñar e impulsar espazos socioeducativos en contextos de diversidade atendendo á igualdade de xénero, á equidade e respecto aos dereitos humanos, favorecendo o empoderamento das persoas e colectivos ubicados en situacións de desvantaxe social.
B6	Adquirir e dominar habilidades comunicativas que permitan transmitir información, ideas e propostas a diversas audiencias.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.

Learning outcomes

Learning outcomes	Study programme competences		
Coñecer e valorar os modelos de educación multicultural e como afectan a sociedade.	A2 A5 A8 A11 A14 A20	B1 B4	C3 C4
Coñecer e desenvolver procesos de intervención e negociación desde a perspectiva multicultural.	A7 A8 A11 A12 A14	B1 B3 B4 B6	C1 C4
Deseñar proxectos e propostas de intervención socioeducativa desde unha perspectiva multicultural.	A5 A7 A8 A9 A11 A15 A21	B1 B3 B4 B6	C3
Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma. Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida. Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.	A8 A15 A20	B3 B4 B6	C1 C4
Elaborar, analizar, sintetizar, valorar, transmitir criticamente a información e empregar as ferramentas TIC tendo en conta a perspectiva multicultural.		B1 B3 B4 B6	C1 C3 C4 C6

Contents	
Topic	Sub-topic
1. Culture	1.1. Culture, cultural diversity and different cultures. 1.2. Culture and interculturality 1.3. Are we a society multicultural?
2. Multicultural Education	2.1. Models of Multicultural Education 2.2. Critical Multiculturalism, Antirracism Education and Asynchronism 2.3. Multicultural Education and MASSMEDIA
3. Racism; New Racism and Education	3.1. Racism, xenophobia and other discriminations. New Racisms 3.2. Gypsy Culture 3.3. Immigration, emigration and education.
4. Programs of intervention and development in the field of multicultural education	4.1. Programs of educational intervention and cultural development. 4.2. Antidiscriminatory education. 4.3. Education and development of tolerance.

Planning

Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student's personal work hours	Total hours
Introductory activities	A5	2	0	2
Guest lecture / keynote speech	A2 A7 A11 A20	16	30	46
Supervised projects	A8 A9 C3 C4 C6	10	30	40
Critical bibliographical	A5 A12 B1	0	23	23
Seminar	A14 A15 B3 B6 C1	2	0	2
Oral presentation	A21 C1	2	0	2
Long answer / essay questions	B6 C1	2	18	20
ICT practicals	B3 B4 C6	6	5	11
Student portfolio	C1 C3 C6	2	0	2
Personalized attention		2	0	2

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Introductory activities	O primeiro día de traballo, partimos dos coñecementos iniciais do alumnado, para que reflexionen e sexan o punto de partida de todas as estratexias de traballo que desenvolveremos nesta asignatura. Ademais da presentación pomenorizada do programa da asignatura.
Guest lecture / keynote speech	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. A clase maxistral é tamén coñecida como ?conferencia?, ?método expositivo? ou ?lección maxistral?. Esta última modalidade sóse reservar a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia. Tamén o alumnado poderá desenvolver algún contido con estas características.
Supervised projects	Realizaranse traballos relacionados con algún dos apartados dos temas do programa que seleccionará o alumnado, este traballo será en grupo de tres membros máximo. Os pasos a seguir son: selección do tema, documentación, guiión xeral, sesións periódicas co profesor para o seguimento, preparación da presentación e exposición na aula.
Critical bibliographical	A recensión bibliográfica supón un proceso de lectura crítica dun libro, dun artigo, dunha tese ou dunha comunicación a un congreso. Como tal proceso comprende a lectura da obra, a análise do seu contido e unha crítica e valoración da mesma en relación á literatura existente sobre o tema. Unha recensión non supón un resumo da obra, nin unha mera análise do contido, pois o que lle outorga sentido e dimensión académica científica é a crítica que merece a xuízo do autor da recensión, en relación a outras obras coñecidas do mesmo ámbito ou en relación a súa propia experiencia.
Seminar	Esta técnica de traballo en grupo que ten como finalidade o estudo intensivo dun tema. Caracterízase pola discusión, a participación, a elaboración de documentos e as conclusións ás que teñen que chegar todos os compoñentes do seminario.
Oral presentation	Intervención inherente aos procesos de ensino-aprendizaxe baseada na exposición verbal a través da que o alumnado e profesorado interactúan dun modo ordenado, propoñendo cuestións, facendo aclaracións e expoñendo temas, traballos, conceptos, feitos ou principios de forma dinámica.
Long answer / essay questions	Realización dun examen ao final do curso, no que o alumnado deberá responder unha serie de cuestións relacionadas con todos os contidos desenvolvidos na asignatura durante o curso. As cuestións terán componentes de reflexión e interrelación sobre os contidos da asignatura. A valoración de esta proba se corresponderá co 40% da asignatura.
ICT practicals	Metodoloxía que permite ao alumnado aprender de forma efectiva, a través de actividades de carácter práctico (demostracións, simulacións, etc.) a teoría dun ámbito de coñecemento, mediante a utilización das tecnoloxías da información e as comunicacións. As TIC supoñen un excelente soporte e canal para o tratamento da información e aplicación práctica de coñecementos, facilitando a aprendizaxe e o desenvolvemento de habilidades por parte do alumnado, máxime nestes momentos no que a sociedade da información e a sociedade multicultural teñen puntos de convergencia moi importantes e salientables.

Student portfolio	É unha carpeta ou archivador ordenado por seccións, debidamente identificadas ou etiquetadas, que contén os rexistros ou materiais produto das actividades de aprendizaxe realizadas polo alumno nun período de tempo, cos comentarios e cualificacións asignadas polo profesor, o que lle permite visualizar o progreso do alumno. O portafolios ou carpeta inclúe todo o que fai o alumno, como: apuntes ou notas de clases, traballos de investigación, guías de traballo e o seu desenvolvemento, comentarios de notas, resúmenes, probas escritas, autoavaliacións, tarefas desenvolvidas, comentarios de progreso do alumno realizado polo profesor, etc.

Personalized attention	
Methodologies	Description
Seminar	Farase un seguimiento continuo e personalizado dos grupos de traballo tanto en tutorías como na aula, dende a elección do tema ata o desenvolvemento do traballo mesmo por parte do grupo, e para facer a exposición do mesmo na aula para o resto de compañeiros e compañeiras de clase. Horario semanal de atención ao alumnado serán 6 horas a semana. Alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial segundo establece a "NORMA QUE REGULA O RÉXIME DE DEDICACIÓN AO ESTUDO DOS ESTUDANTES DE GRAO NA UDC (Arts. 2.3; 3.b e 4.5) (29/5/212). Este alumnado desenvolverá a súa actividade coa asistencia e participación nas dinámicas que se recollen no Paso 4 e na "Atención personalizada", a través dos grupos de traballo que se conformen na materia. A actividade farase atendendo ás observacións da avaliación sobre a flexibilidade de asistencia-participación e os requisitos para superar a materia.

Assessment			
Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Student portfolio	C1 C3 C6	Análise individual dun tema escollido polo alumnado e co visto bo do profesor, e seguimiento continuado do mesmo a través do tempo utilizando un MASS_MEDIA. Presentación dos traballos do alumnado ao longo do curso.	3
ICT practicals	B3 B4 C6	Apreciación e valoración das TIC para a reflexión e análise da educación multicultural	2
Supervised projects	A8 A9 C3 C4 C6	Se terdrá en cuenta la presentación y el desarrollo del contenido: -Profundidad y calidad del contenido. -Relevancia y tratamiento del contenido. -Aspectos formales de la presentación por escrito. -Presentación oral y utilización de TIC.	45
Seminar	A14 A15 B3 B6 C1	Aula-seminario debate sobre un contido da asignatura elixido durante o curso. Cada un fará a súa apreciación e análise sobre este contido.	3
Critical bibliographical	A5 A12 B1	Presentación e pertinencia desta lectura: -Identificación -Resumo amplo con citas textuais ben presentadas. -Valoración persoal crítica relacionada cos contidos da materia.	2
Long answer / essay questions	B6 C1	Proba de elaboración e resposta sobre os contidos da materia. Valorarase o establecemento de relacións e implicacións cos contidos da asignatura; a capacidade de análise, estruturación das respostas, e o grado de explicación das mesmas	45

Assessment comments

ECTS Group:

1.- Traballo tutelado: 45%

2.- Proba de ensaio-exame: 45%

3.- Traballos complementarios non obrigatorios 10%.

El alumnado deberá tener aprobados tanto el Trabajo Tutelado como la Prueba de Examen (obtener al menos el 50% de la nota) para poder hacer nota media.

Los alumnos que non sigan ECTS

Proba de exame: 45%.

Traballo proposta educativa: 45%

Traballos complementarios: 10% y deberá tener aprobados tanto el Trabajo Tutelado como la Prueba de Examen (obtener al menos el 50% de la nota) para poder hacer hacer media.

En cada un dos apartados, o alumnado a lo menos debe ter aprobada cada proba có 50%.

Repeater students:

conservarase to do work rating mentored - proposta semper educational and approved tivese na Cando or previous call. (This conservation gives traballo só note will do mentored for one year).

"Students with official

recognition of part-time position and academic waiver assistance, you must attend the tutorials to fix the interactive

and exhibition sessions that may be present in order to determine the substitutional work, if applicable."

Repeater students:

conservarase to do traballo rating mentored - proposta semper educational and approved tiverse na Cando or previous call. (This conservation gives traballo só note will do mentored for one year).

"Students with official recognition of part-time position and academic waiver assistance, you must attend the tutorials to fix the interactive and exhibition sessions that may be present in order to determine the substitutional work, if applicable."

Sources of information

Basic	- CASA-NOVA, María José. et al. (2020). School Education, Minorities and life Opportunities. Famiticão: HUMUS. - DADZIE, Stella (2004). Herramientas contra el racismo en las aulas . Madrid: Morata - KINCHELOE, Joe y STEINBERG, Shirley (1999). Repensar el multiculturalismo en las aulas. Barcelona: Octaedro - LÓPEZ, Francesca; SLEETER, Christin (2023). Critical Race Theory and Its Critics: Implications for Research and Teaching. Multicultural Education Series. New York: Teachers College Press - MCCARTHY, Cameron (1993). Racismo y curriculum. Madrid: Morata - PERCEVAL, José María (2013). El racismo y la xenofobia. Excluir al diferente.. Madrid: Cátedra - RUTHERFORD, Adam (2021). Cómo rebatir a un racista. Historia, ciencia, raza y realidad. Barcelona: Paidós - SUÁREZ OROZCO, Carola y SUÁREZ OROZCO, Marcelo (2003). La infancia de la inmigración . Madrid: Morata - BUENO, J. J. (1998, b) Controversias en torno a la Educación Multicultural. Heuresis. Revista Electrónica de Investigación Curricular y Educativa, 2, vol. I.http://www.uca.es/HEURESIS/heuresis98/v1n2-3.htm.BUENO, J.J. (2008) Nuevos retos, nuevas perspectivas para la educación multicultural. Revista de educación inclusiva, nº 1, págs. 59-76.BUENO, J.J. (2008) New racisms in Spanish society. En CAMERON MCCARTHY y CATHRYN TEASLEY (Edited): TRANSNATIONAL PERSPECTIVES ON CULTURE, POLICY AND EDUCATION. Redirecting Cultural Studies in Neoliberal Times. New York: Peter Lang Publishing, págs. 277-292.CLAVES DE RAZÓN PRÁCTICA. Racismo, nº 275, 7-69 pp. (2021). DADZIE, Stella. Herramientas contra el racismo en las aulas. Madrid. Morata, 2004.GRANT, Carl A. and CHAPMAN, Thandeka K. (Edited.) (2008) History of Multicultural Education. Volume 5: Students and Student Learning. Routledge.GRANT, Carl A. and CHAPMAN, Thandeka K. (Edited.) (2008) History of Multicultural Education. Volume 6: Teachers and Teacher Education. Routledge.KINCHELOE, J. y STEINBERG, S. (1999) Repensar el multiculturalismo. Barcelona: Octaedro. (Prólogo: Mary Nash). Multiculturalismo Crítico Teórico.McCARTHY, C. (1993) Racismo y Curriculum, Madrid: Morata. Asincronismo.RUTHERFORD, A (2021) Cómo rebatir a un racista. Historia, ciencia, raza y realidad. Barcelona: Paidós,SOHAT, E. y STAM, R. (2002) Multiculturalismo, cine y medios de comunicación. Barcelona: Paidós.SUÁREZ-OROZCO, Carola y SUÁREZ-OROZCO, Marcelo. La infancia de la inmigración. Madrid. Morata. 2003.VAN DIJK, Teun. (2003) Dominación étnica y racismo discursivo en España y América Latina. Barcelona. Gedisa. Páginas WEB sobre Multiculturalidad y Medios de Comunicación a Movimiento contra la Intolerancia. www.movimientocontralaintolerancia.com a S.O.S. RACISMO www.sosracismo.org/ a Conferencia Mundial contra el racismo, la discriminación racial, la xenofobia y la intolerancia www.un.org/spanish/CMCR/ a Laboratorio de estudios interculturales, Universidad de Granada www.ugr.es/~Idei/ a Grup de Recerca en Educació Intercultural www.ub.es/div5/departam/mide/grups/gredi/ a Colectivo IOÉ. Intervención Sociológica www.nodo50.org/ioe/home.htm a Fundación Secretariado General Gitano www.fsgg.org/ a Unión Romani. Unión del pueblo gitano. www.unionromani.org/ a Asociación de Enseñantes con gitanos. www.pangea.org/aecgit a Escuelas sin racismo www.acpp.com/escuelas.htm a Red de recursos en educación para la paz, el desarrollo y la interculturalidad www.edualter.org/ a Andalucía Acoge www.acoge.org a Racismo e interculturalidad. www.fuhem.es/CIP/EDUCA/intercul/interc.htm a Educación sin fronteras www.educacionsinfronteras.org/ a Cameron McCarthy. Asincronismo www.comm.uiuc.edu/icr/home/Faculty/mccarthy.htm a Teun Van Dijk. Análisis crítico del discurso www.discourse-in-society.org a Ella Shohat, multiculturalismo y medios de comunicación members.aol.com/ehshohat/home/

Complementary	ABENOZA GUARDIOLA, R. (2004) Identidades e inmigración: orientaciones psicopedagógicas. Madrid: Catarata/MEC. AGUADO, Teresa (2003) Pedagogía intercultural. Madrid. McGrawhill AGUADO, Teresa (GRUPO INTER (2007). Racismo, qué es y cómo se afronta. Madrid. Person-Prentice Hall ANSÓ, DOZ, R. (2007) Tejiendo la interculturalidad. Actividades creativas para el aula. Madrid: Catarata/MEC. BARÁIBAR LÓPEZ, J.M. (2005) Inmigración, familias y escuelas en educación infantil. Madrid: Catarata/MEC. BARTOLOMÉ, Margarita (Coordinadora) (2002) Identidad y ciudadanía. Un reto a la educación intercultural. Madrid . Narcea. BUENO, J.J. (2002) La extraña ambigüedad de la Educación Multicultural. Kirikiki, Cooperación educativa, nº 65 (Junio-Agosto), págs. 23-33 CALVO BUEZAS, T. (2000) Inmigración y racismo. Así sienten los jóvenes del s. XXI. Madrid: Cauce Editorial. COBO, R. (Ed.) (2006) Interculturalidad, feminismo y educación. Madrid: Catarata/MEC. DÍAZ AGUADO, María José (2003) Educación intercultural y aprendizaje cooperativo. Madrid. Pirámide. GÓMEZ LARA, J. (Ed.)-COLECTIVO AMANI (2004) La escuela intercultural: regulación de conflictos en contextos multiculturales. Madrid: Catarata/MEC. JORDÁN, J.A.; BESALÚ, X.; BARTOLOMÉ, M.; AGUADO, T.; MORENO, C. y SANZ, M. (2004) La formación del profesorado en Educación Intercultural. Madrid: Catarata/MEC. MARCOS, M. (2011) Análisis de la imagen de la inmigración en la ficción televisiva. Salamanca: Observatorio de contenidos audiovisuales. RUIZ DE LOBERA, M. (2004) Metodología para la formación en educación intercultural. Madrid: Catarata/MEC. VAN DIJK, Teun. (2003) Dominación étnica y racismo discursivo en España y América Latina. Barcelona. Gedisa. VV. AA. (1998) La interculturalidad que viene. El diálogo necesario. Barcelona. Icaria-Antrazyt/Fundación Alfonso Comín. VV. AA. (2008) Informe anual 2008 sobre el racismo en el estado español. S.O.S. Racismo. Barcelona: Icaria. VV. AA. (2010) Informe anual 2009 sobre el racismo en el estado español. S.O.S. Racismo. Barcelona: Icaria. Aula intercultural: www.aulaintercultural.org/ Asociación pro derechos humanos de Andalucía: http://www.apdha.org/index.php MUGAK. http://www.mugak.eu/revista-mugak SOS Racismo: http://www.sosracismo.org/ Páginas WEB sobre Multiculturalidad y Medios de Comunicación a Movimiento contra la Intolerancia. www.movimientocontraintolerancia.com S.O.S. RACISMO www.sosracismo.org/ Conferencia Mundial contra el racismo, la discriminación racial, la xenofobia y la intolerancia www.un.org/spanish/CMCR/ Laboratorio de estudios interculturales, Universidad de Granada www.ugr.es/~ldei/ Grup de Recerca en Educació Intercultural www.ub.es/div5/departam/mide/grups/gredi/ Colectivo IOÉ. Intervención Sociológica www.nodo50.org/ioe/home.htm Fundación Secretariado General Gitano www.fsgg.org/ Unión Romaní. Unión del pueblo gitano. www.unionromani.org/ Asociación de Enseñantes con gitanos. www.pangea.org/aecgit Escuelas sin racismo www.acpp.com/escuelas.htm Red de recursos en educación para la paz, el desarrollo y la interculturalidad www.edualter.org/ Andalucía Acoge www.acoge.org Racismo e interculturalidad. www.fuhem.es/CIP/EDUCA/intercul/interc.htm Educación sin fronteras www.educacionsinfronteras.org/ Cameron McCarthy. Asincronismo www.comm.uiuc.edu/icr/home/Faculty/mccarthy.htm Teun Van Dijk. Análisis crítico del discurso www.discourse-in-society.org Ella Shohat, multiculturalismo y medios de comunicación members.aol.com/ehshohat/home/ Páginas WEB sobre Multiculturalidad y Medios de Comunicación a Movimiento contra la Intolerancia. www.movimientocontraintolerancia.com S.O.S. RACISMO www.sosracismo.org/ Conferencia Mundial contra el racismo, la discriminación racial, la xenofobia y la intolerancia www.un.org/spanish/CMCR/ Laboratorio de estudios interculturales, Universidad de Granada www.ugr.es/~ldei/ Grup de Recerca en Educació Intercultural www.ub.es/div5/departam/mide/grups/gredi/ Colectivo IOÉ. Intervención Sociológica www.nodo50.org/ioe/home.htm Fundación Secretariado General Gitano www.fsgg.org/ Unión Romaní. Unión del pueblo gitano. www.unionromani.org/ Asociación de Enseñantes con gitanos. www.pangea.org/aecgit Escuelas sin racismo www.acpp.com/escuelas.htm Red de recursos en educación para la paz, el desarrollo y la interculturalidad www.edualter.org/ Andalucía Acoge www.acoge.org Racismo e interculturalidad. www.fuhem.es/CIP/EDUCA/intercul/interc.htm Educación sin fronteras www.educacionsinfronteras.org/ Cameron McCarthy. Asincronismo www.comm.uiuc.edu/icr/home/Faculty/mccarthy.htm Teun Van Dijk. Análisis crítico del discurso www.discourse-in-society.org Ella Shohat, multiculturalismo y medios de comunicación members.aol.com/ehshohat/home/

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.